

Jekamba Jems or kayeri

Nir avak kwambuk ni sitambanaka

¹ An Jems anira. An Avui Wasilaka fre Jisas Kraisi frihi lerawun landa ma anira. Jir Israelik fehe kotontlo jihin halaha ihi yanga anandik linda ma jirin, jirnjik jekamba kason amu kaye ermbenduwa. Uhu wesambasa anhin jirin amu handuwa.

² Jiasin hishindiyananda ma jirin, ji misi. Os nomorawu apsham apshamhi jihik si rala nahi, wa ji ajewa hala. Oso men ji sitambanaha ji kishaka. ³ Oso men jirin jeikayekwa sir. Uwuluwukundaj mo sitambanakundaj? Os ji sitambanaha nomorawu oson ji kisharako nahi, kwambu ndingak nakwa jira. Uhundanak avak nomorawu anandi lal talawa ondo nga kishakwa jir. Uwosik nomorawu ol jirik talakwan men ji kishaka. ⁴ Ermba ermbak kwambuk ji sitambanaha nomorawu ol jirik talakwa ondon ji kishaka. Ji uwuluwuwa hala. Os ji sitambana nahi, avak kwambu mendek sikwa jir. Uhu ma jivi mendek nakwa jir, os Avui Wasilaka ji nakmbaha or hishinda hom nakwa jira.

⁵ Os nombo frijip fri nashinak ji hishakashaha ji mba, **◆**Nombo mbeyok a iku? **◆** Karem ji hishi nahi, Avui Wasilakan ji silika. Unak avak jirin or jelyaha nombo jivin or mukushinak ji tiya ika. Os orin ni siliwa wolo or mbeek mambango linda ambu ri, wahau. Ermba ermbak nirin jelyanda ria. ⁶ Hako orin ji siliwa wolo wavu namtaskop ji hishihi ji mba, **◆**Omendinga sira, avak anin jelyakwa ri. **◆** Karem ji hishika. Hako os wavu frijip frijip ji hishihi

ji mba, ♦ Avui am anin jelyakundar mo wahau? ♦ Os erem ji hishi nahi, or mbeek jirin jelyakwa ambu ri, wahau. Mberem ushiwak? Os wavu frijip frijip ji hishi nahi, wavu jihi kasai fa tasaha tuku tukun si ermbenda hom nanda sir. ⁷⁻⁸ Ushiwak mbeek wavu namtaskop hishiyariwa ambu jir, wahau. Uhu nombo namtas nom tiyawa ambu jir. Os erem ji na nahi, or mbeek jirin jelyakwa ambu ri.

Jems mashi kason ma ol mbele mbele ngashi nga erndakava nga lirnjik or kayeri sir

⁹ Jir Jisasin tiyanda ma jirin ji misi, os erndakavak ji na nahi, ji rupshika. Mberem ushiwak? Kumak avak Avui Wasilaka hi jihin or hauowekwa jir. ¹⁰ Hako os jir lar mbele mbele musha nga or nanak Avui Wasilaka or unak mbele mbele orhi mendek li na nahi, wa ma oto or rupshika. Mbele mbele orhi ondo mbeek nambek naha orin jelyakwa ambu lir, wahau. Mbele mbele orhi ondo minja se os nurum si tasaha homiwa wolo li nenjenda hom nanda lir. ¹¹ Ta nor tasaha amba amba nor jiwak minja simbalesik hatlayirakoshiwak minja se lihi kohorakanda lir. Uhunda hom ma or mbele mbele ngashi oto erem. Lerawu orhin or laha ihi lerawu nindik or hashiwak mbele mbele orhi ondo olmu misambi torok wawa, mbeek er nga nor laha ikwa ambu lir.

Avui Wasilaka mbeek kavakavan ni ukmbaha mbanda ambu ri

¹² Mbele kava lal jirin li oweiweiheyenak ji takatukuyi nahi ambu, ji rupshika. Mberem ushiwak? Jir angop mbele mbele kava ondon ji heyekrahakorowa ojik, mbeek takatukuyiwa ambu jir. Erem ji sitambananda osik Avui Wasilaka kumak avak ermba ermbak linda oson or hakwa jir, os mas orin tiyanda ma ondon or hakurik or mbahanda hom. ¹³ Hako os mbele mbele kava las jirik si tala nahi,

avak ji mba, ♦Avui Wasilaka mbaskashiwak kavakava oson amu unduwa. ♦Karem ji mbawa hala. Mberem ushiwak? Ma lar mbeek Avui Wasilaka kavakavan or ukmbaha mbanda ambu ri, wahau. Uwak or mbeek kavakavan ni ukmbaha mbaskashinda ambu ri, wahau. ¹⁴ Hako sungu masi nihi oso vai mbaskashiwak kavakavan ni unda nir. Wapakava nihi yap haimba handambaha mbafirikafiriwak kavakavan ni unda nir. ¹⁵ Sungu masi nihi si mbanda nombo karem. Os nokove las masam nomok si naha jikisin si washiwak, hovok jikisi oso nga wasilakak si naha jikisi nga si nanda hom nanda sir. Sungu masi nihi si mbaskashiwak kavakavan ni unda nir. Uhu kavakava nihi wasilakak si naha nirin si mandingormeshiwak ni handa nira.

¹⁶ Jiasin hishindiya ma jirin, ji auheyeka. Avak ji halashinak ma lal jirin nombo kavak li tolo laha iwa hala. ¹⁷ Mbele mbele jivi nihi ondo Avui Wasilaka nihi hevenik linda orto orhi yangak tanda lira. Or nga mu ta, niyaka, tashingraha ondon or uhu nirnjik or halashindak olmu nanduwa. Hako or mbeek ta masakome hom nindi las wolok hambelakak or nashihi nindi las wolok fanyikandak nanda ambu ri, wahau. Or men os or nahanda hom er nanda ri. ¹⁸ Orhinjik or hishihi nirin jivinari ria. Uhu Avui nihik nari ria. Mashi omendinga orhin ni misindiya osik orhi jikisik ni nari nir. Erem nirin or ushinda osik nir avak jikismaifu orhik ni naha ni maifu sishinak mbele mbele or uhunda ondo kumasikwa lira.

Mashi orhin ni misihi ni tiyaka

¹⁹ Jiasin hishindiya ma jirin, mashi kason armek ji misishihi ji toloka. Jir hulyi usaha mashin kolok ji mbawa hala. Maintontlo sihin yawur ji misishihi jivai mbaka. Jir avak kolok waplelenawa hala, wahau. ²⁰ Mberem ushiwak? Os ji waplelena nahi, jir mbeek nombo os Avui

Wasilaka ni tiyakmbaha or mbahanda nombon tiyawa ambu jir. ²¹ Hako mbele mbele kavakava kal ji unda kandon amber er ji laha ermbeka. Uhu mashi orhin ji misihi ji toloka. Mashi oso sunguwavu jihik angop akwa siji hom or sihinda sir. Uhunda osik mashi oson er ji tiya i nahi, mashi oso avak jirin indik lakwa sira.

²² Mashi Avui Wasilakahi os ji misiwa oson ji misihi ji tiyaka. Men mamblakop ji misiwa hala, wahau. Mbele mbele os ji ukmbaha si mbawa oso erem ji uka. Os men mamblakop ji misi nahi, wa jihinjik jimu mbafirimbanduwa. ²³⁻²⁴ Uhu ma or fumunyava orhin ukngambayik or heyenda hom nanda jir. Os or heyewa wolo fumunyava orhin hishinda ri. Hako os or halashihi nor iwa wolo lewas fumunyava orhin hishanda ri. ²⁵ Hako jir erem ji nawa hala. Mashi Avui Wasilakahi jivindinga sir. Mashi oso mu nirin kavakava nindik ni lirin jivinishindak jip nimu linduwa. Os ermba ermbak mashi orhi oson er ji heyehe ji tiya nahi, mashi oso si unak jivik nakwa jir. Unak mbele mbele ol ji uwa ondo Avui Wasilaka armek or ukwa lir.

²⁶ Hako os ji mba, **◆**An Kraishi ma nir. **◆**Hi Avui Wasilakahin a hauowenda nir. **◆**Karem ji mbaha suwambushi jihin armek ji arangowa ambu, mashi oso jihinjik men ji mbafirimbanda sira. Uwosik sembe menden orin jimu lotu unduwa. ²⁷ Nombo os Kraishi ma li likwa nombo mberem sivai nandu? Mberem mberem ni unak Avui Wasilakahi misokomek or heyenak jivik ni naku? Wa, nombo oso karema, jingoro nga mumbla nga armesarmek ji eweuka. Uhu lirin arangoshinak li lika. Hovok las karem, nir Kraishi ma avak mbele mbele kava os Avui Wasilakahi mashin mblarnanda ma li unda hom ni uwa hala.

2

Ma lar ji rupshihi lar ji kavanawa hala

¹ Jisasin hishindiyananda ma jirin, ji misi. Os ji mba, ❖ An Jisas Kraisin tiyananda ma anira. Jisas Wasilaka anhi ria. ❖ Karem ji mba nahi, wa ma amber nakremkop ji rupshika. Avak ma ol mbele mbele ngashi ma nom ji rupshihi erndakavan ji kavanawa hala! ² Os ji lotu uwa wolo, ma lap ji lotu unda aka jihik fri layi nahi, mberem jivai fririn uku? Lar kowe jiviwavin or falehe ring ondo nga tavanyetla orhik fale layikwa ri. Unak lar kowe kava fremafrehendan falelayikwa ri. Hako mberem jivai fririn uku? ³ Os ma or kowe jivin falewa ma oton ji mba, ❖ Awasayi, mir ta kawu jivi torok lika. ❖ Ushihi erndakava oton ji mba, ❖ Mir kasaik si mo ta misambi torok kumbamu anhi hakalika. ❖ ⁴ Os erem ji uwa kava sir. Os ma lar ji rupshihi lar ji kavanawa nombo oso kava sir. Mbeek yawur armek ji hishiwa ambu sir.

⁵ Jisasin hishindiyananda ma jirin, wapnuku anhi jirin amu ewenduwa. Karem uwosik mainkwambu kason jirn-jik amu kaye ermbenduwa. Ji hishika, erndakava ondo mbeek mbele mbele misambi torok fehenda ngashi ambu lir. Hako Jisasin wavu lihik li ewehenda osik Avui Wasilaka angop orhi mak or kamahanda lir. Ushiwak orhi krahak sinda lir. Angop maskop karem or mbahandari sir, ❖ Ma ol anin wapnuku lihik ewewa ondo avak a arangoshinak jip likwa lir. ❖ ⁶ Hako jir mbeek erndakava ondon armek unda ambu jir, wahau. Ji hishika, lawe jirin kavakavak uhu nomorawun jirin handu? Uhu jirin kotim ukwak undu? Erndakava ondo nembes. Wa, ma ol mbele mbele ngashi ondo mu jirin erem unduwa. ⁷ Jir Jisasin tiyananda ma jira. Hi orhi osmu jihik er nga nanduwa. Hako lawe

ol hi Jisashin okolendu? Wa, ma ol mbele mbele ngashi ondona.

⁸ Avui Wasilaka lo maifu orhi nirin or hari karem, ma anandin ji rupshika, os jihinjik ji rupshinda hom. Os lo oson ji tiya nahi, jivi mendena. ⁹ Hako os ma lar ji

jivinashihi lar ji kavana nahi, erem ji uwa nombo oso kava sir, mbeek lo os Avui Wasilaka jirin or hari oson ji tiyawa ambu jir, wahau. ¹⁰ Os lo orhin ji tiyakunak ji hishi nahi, wa amber hom armek ji tiyaka. Hako os lo namtas ji haploro nahi, wa lo amber hom ol jimu haploronduwa.

¹¹ Avui Wasilaka angop mas wolokop karem or mbari sir, ♦Jir avak nokophirmbirihi hulatoihakawa hala! ♦Uhu mashi las nga karem or mbari sir, ♦Man mandingormewa hala. ♦Hako os nokophirmbiriwan ji halashihi man ji mandingorme nahi, wa lo ondo amber hom angop ji haplorowa lir. Uwosik misokome orhik or heyewa kava indingak nawa jira.

¹² Jihinjik ji auheyeka, mbele mbele os ji hishihi ji mbaha ji ukwa nga. Kumak avak Avui Wasilaka jirin silikwa ri, ♦Mbele mbele ol Jisas mbahandari ondon am ji uri ol mo wahau? ♦¹³ Os ma anandinjik ji holona ambu nahi, wa Avui Wasilaka erem, hulaima nokopman or kotim ukwa wolo or mbeek jirnjik holokwa ambu ri, wahau. Hako os ma anandinjik ji holo nahi, Avui Wasilaka erem, os man or kotim ukwa wolo avak jirnjik holokwa ri, mbeek jirin kavak nakwa ambu ria.

Os Avui Wasilakan men suwambushikop ji hauowe nahi, oso mbeek akwa ome nga nawa ambu sir

¹⁴ Jisasin hishindiya ma jirin, mashi kason ji misi. Os ji mba, ♦An Jisasin tiyanda ma nira. ♦Karem ji mbashihi

mbeek os or mbahanda hom ji una ambu nahi, wa os orin ji tiyanda nombo jihi oso men semben ji mbafirimbanda sir. Wa, wavu os erem ji hishiwa jihi oso am indiyok jirin lakundas? Wahau. ¹⁵ Halanak kormbak a sawenak ji misi, mashi os a mbawa maintontlo sihin. Os Jiasin tiyanda mahasanje jihi lar kowe kava fremafrehendan or falehe akwa mendek nashinak jirin or heyekunak or tawa, mberem jivai orin mbaku? ¹⁶ Os mashikop ji mba, ♦Awasayi, kowen falenak si himaunak mi lika. Uhu akwan aka! ♦Karem mashikop ji mbawa oso am maome orhin jelyakundas? Wahau. Wa, kowen ji hanak or falehe akwan ji hanak or aka. Unak orin sivai jelyaka. ¹⁷ Wasilakahi mashin misindiyanda nombo erem nanda sira. Os men suwambushimbakop hi orhin ni hauoweshihi mbeek mbele mbele os or mbawan ni uwa ambu, osmu kormbak nirin mukunduwa, nir mbeek orin ni tiyanda ma ambu nir. Men ni mbafirimbanda nir.

¹⁸ Hako os jir lal avak anin karem ji mba, ♦Misambi torok fehe ma lal mashi Jisashin men misinda lir, lal mbele mbele jivi jivin unda lir. ♦Karem ji mba nahi, jirin a sawekwa karem, os jir men mashikop ji mba, ♦An Jisashi mashin misindiyanda ma anira. ♦Karem ji mba nahi, mberem mberem avai heyeku, os Jiasin ji tiyanda nombo jihi oson? Wahau. Mbeek a heyendahi ambu sir. Hako os an mbele mbele jivin a u nahi, mbele mbele jivi ol a unda ondo kormbak li mukunak ji heyekwa sir, an Jiasin hishindiyanda ma lar anira. ¹⁹ Jir karem hishinda jira, ♦God namtar nom Avui Wasilaka nihi ria. ♦Mashi os erem ji mbanda oso omendinga sira. Hako wasimalengamba ondo er nga os ji hishinda hom erem hishinda lir. Uhu orin ajenda lira.

²⁰ Jir ambarambasinda ma jir. Mbele las yarinda ambu jir. Os mashi Avui Wasilakahin men mamblakop ji misihi mbele mbele os mashi oso ji ukmbaha si mbanda oson ji una ambu nahi, jir men jihinjik mbafirimbanda ma jira. Wa, avak ji heyekwa sir, maintontlo mashi kas a mbawa kason. ²¹ Ji misi, mas wolo misumu nihi Abraham jikisi orhi Aisakin ofa hom Avui Wasilakan or hakurik ormu ura. Karem or urik Avui Wasilaka os wavu orhik or hisihi os or ukmba nor uri oso nga or heyeye Abrahamin ma worna mak or ushari ri. ²² Armek ji hishika, Abraham mbeek men mamblakop mashi Avui Wasilakahin misiri ambu ri, wahau. Orin wavu orhik or ewendari nga mbele mbele os or ukmbaha nor mbari oso nga nor urik ovro nakrem er nari vria. Ushirik Avui Wasilakan or tiyandari nombo orhi oso osmu kwambu mendek nari sira. ²³ Erem or uri nombo orok mashi os mas jekamba Avui Wasilakahik karem li kayehendari oso omendingak nari sir, ♦ Abraham Avui Wasilakan or hishindiyardari osik Avui Wasilaka orin ma worna mak or ushaha ormu mbara, ♦ Mir naimble indingo anhi mira. ♦ ♦ Karem li kayeri sir. ²⁴ Ushindak ter os jimu heyenduwa, os men mamblakop mashi orhin ji misi nahi, or mbeek jirin ma worna mak ushakwa ambu ri, wahau. Or hishikwa karem, ♦ Mbele mbele os a ukmbaha na mbawan li unak avak ma worna mak a ushakwa lir. ♦ Karem mbanda ri.

²⁵ Hovok hulatolhakanda nokove Rahap oson er nga ji hishika. Ma ol Josua mbashirik tari ma ondon armek si uhu nombo apshamhik si mukushirik iri lir. Karem si urik wutari mbeek lirin tolori ambu lir. Erem si uri osik Avui Wasilaka os orin wayu sihik si hishiri nombo oson or heyeye ormu mbara, ♦ Nokove oso ma worna mak a ushakwa sira. ♦

²⁶ Wa ji hishika, ma or hawa wolo masakome orhi or ishiwak maninimba nom wanda sir. Uhunda hom os mashi Avui Wasilakahin men mamblakop ji misihi mbele mbele nor ukmbaha nor mbawan ji una ambu nahi, orin ji hishindiya nda nombo jihi oso mbeek ome nga nawa ambu sir. Men maninimba hom naha wawa jir.

3

Suwambushi nihin ni auheyeka

¹ Jiasin hishindiya nda ma jirin, jir amber hom Avui Wasilakahi mashin ji sawenda mak ji nakwak ji hishiwa hala. Mberem ushiwak? Hulaima nokopma mbele mbele ol li undan or heyembakwa wolo nir mashi orhin sawenda ma nir avak wasilaka mendek or kotim ukwa nir. Hako ma ol men mashin misinda ondo awar or heyembakwa lir.

² Ome sira, nir amber ni surunda nir. Hako os suwambushi nihin ermba ermbak ni auheye nahi, avak mbele mbele kava anandi ol nirin unak kavak ni nakwa ondo nga avak ni yarikwa nir. Os erem ni u nahi, ma jivik ni nakwa nir. ³ Ji misi, os hosik ni iwa wolo ain tombo awarikanda las hoshi suwambushik kuvuk ni ishitivishiwak nanda sir. Ushihi kuvu orok ni tolowak os ni ikwak ni hishiwa mishi orok inda ri. ⁴ Uhunda hom sip erem nanda sir. Suwa si rasaha sipin si uwak solwarak inda sir. Hako sipin tolonda ma oto stia awarikanda orok or toloshiwak os or ikwak or hishiwa mishi orok inda sir. ⁵ Uhunda hom suwambushi nihi erem, awarikandak nanda sir. Hako si hausihauhihi si mbawak ma musha kavak nanda lir.

Ji hishika, hi awarikanda kolok wasilakak si uhu mi ama ondon simbalesik si urakonda sir. ⁶ Uhunda hom suwambushi nihi erem nanda sir, mashin si mbawa wolo man kavak nandahi mashin mbanda sir. Uhu si uwak jipjip ni linda osmu kavak nanduwa. Uhu hi hom awarikandak si naha ihi osmu wasilakak nanduwa. Uhu mbele mbelen si uwak kavak nanda sir. Mberem

ushiwak? Laulaka jelyashiwak osmu mashi kavakavan mbanduwa. ⁷ Fle avi kuyangak fehe ondo ma mbawa mashin misinda lir. ⁸ Hako ma lar mbeek suwambushi orhin orhinjik or arangondahi ambu sir, wahau. Ermba ermbak suwambushi orhi men si taksayashihi mashi kavakavan mbanda sir. Os hovo or man shishiwak li handa hom nanda sir. ⁹ Suwambushi nihi namtaskop Avui Wasilakan nga Wasilaka nihi Jisas nga hi frihin ni hauowenda nir. Ushihi hovok ma anandi ol Avui Wasilaka uhunda ma ondon mashi kavan ni mbanda lir. ¹⁰ Uhunda osik mashi os Avui Wasilaka hi orhin ni hauowenda nga mashi kavakavan ni mbanda nga ebrebamb suwambushi namtaskop talanda sira. Jisasin hishindiya ma jirin ji misi, nombo os erem ji uwa oso kava sir. Erem ji uwa hala! ¹¹ Wa, mberem ji hishindu, jip anda uku nga jeseng anda uku nga am wa lasikop rasakundap? Wahau. ¹² Uhunda hom erem, hamen ni tlewa wolo muli am hame nga wanak ni nimbakundas? Wahau. Uhunda hom jeseng anda uku mbeek jip anda uku si tasanda mishik li tarmunda ambu sir.

Ma ol hishiyarinda Avui Wasilakahik tahanda nga nawa ondo avak mbele mbele jivin ukwa lir

¹³ Os jir lar hishiyarinda Avui Wasilakahik tahanda nga nor na nahi, hishiyarinda orhi oson or mukushinak ni heyeka. Erem nanda ma oto mbeek orhinjik yerkujihi hi orhin hauowenda ambu ri. Or men ma worna mak or naha mbele mbele jivi nom unda ri. Uwak mbele mbele ol or uwa ondo li mukushinak ni heyeye ni mbaka, ma oto hishiyarinda Avui Wasilakahik tahanda ngashi ria. ¹⁴ Hako os mbele mbele mahin ji angrasoho lirin ji wapkava hishihi mbele mbele jihikop ji nakmbaha ji hishi nahi, avak karem ji mbanan, ♦ An hishiyarinda

Avui Wasilakahik tahanda ngashi anira. ♦ Erem ji mbawa hala. Os erem ji mba nahi, men mbafirimbanda jir. ¹⁵ Os erem ji hishinda nombo oso mbeek Avui Wasilakahik rakanda ambu sir. Oso Laulakahi nombo misambi torok talanda nombo sira. ¹⁶ Ji misi, ma or mbele mbele mahin angrasoho orhi orhikop nakwak hishiwa ma oto or uwak awu si ralawak os li anafaha linda nombo oso osmu mendek nanduwa. ¹⁷ Hako ma ol hishiyarinda Avui Wasilaka hawa oso nga nanda ma ondo karem nanda lir. Lir sunguwavu lihin simbalesik orin handa lir. Man ngrianda ambu lir. Man li rupshihi lir mbawa mashin misinda lir. Uhu ma anandinjik li hishihi li holoho armek unda lir. Uhu ma amber nakremkop unda lir. Uhu lir mbeek mashin haihanda ewehe haimba handambanda ambu lir. Mashi omendinga nom mbanda lir. ¹⁸ Ji misi, ma ol mishamaimbanda ondo li unak awu awu ondo mendek nakwa lir. Os erem li uwa oso jivi mende sir. Os li uwa oso si unak ma amber li waphimbijihli anafaha lika.

4

Ma or mbele mbele misambi torok fehen lakwak hishombashiowewa ma orto wutari Avui Wasilakahik nakwa ria

¹ Mberem ushiwak jihli ambek ji anangriyaha ji anajindua? Mbele mbele ol ji lakwak ji hishombashiowewa ondo sunguwavu jihik li tasawak os jimu anatarihli anajinduwa. ² Jir mbele mbele misambik fehe ondon ji lakwak hishombashiowenda jir. Hako mbeek ondon landa ambu jir. Karem uwosik os jimu mbele mbele mahi yejen misokomlaka heyeye mbele mbele lihin ji lakwak awun ji uhu man mandingormenda jir. Hako mbeek ji landa ambu lir. Mberem ushiwak? Jir mbeek Avui Wasilakan silinda ambu jir. ³ Uhu os mbele mbelen ji lakwak orin ji

siliwa wolo mbeek ji landa ambu sir. Mberem ushiwak? Jir men ondon ji laha sungu masi jihi os si mbawa nombo hom ji ukwak hishinda oja. Uwosik mbeek ji landa ambu lir. ⁴ Jir angop Avui Wasilakan halawa jir, os nokove hula sihin si hala ihi hula anandi nga si yanda hom. Hako ji misi, os mbele mbele misambi torok fehe tondon ji lakwak ji hishombashiowe nahi, wutari Avui Wasilakahik nakwa jir. Oson am jimu hishindu mo wahau? Os mbele mbele misambik fehe tondo nga ji ananaimbletolo nahi, wutari orhik nakwa jira. ⁵ Jir mberem ji hishindu? Mashi orhi os mas li kayeri oso omendinga ambu, karem jimu hishindu? Wahau, mashi oso omendinga sira. Karem li kayeri sir, ♦Masikome nihi or Avui Wasilaka hahanda oto ortonom nga fri likmbaha nor mbari ri. Mbeek ma anandi nga fri likmbaha nor mbari ambu ri. ♦Karem li kayeri sir. ⁶ Hako Avui Wasilaka nirin or jelyashinak avak mbele mbele ol nirin uwak orin ni halahanda ondo nga ni anajihini ni tukrukwa lir, os jekamba orhik karem li kayehendari hom,

♦Ma ol lihinjik shisharmblaha mba, ♦An aninjik a undahi nir, ♦karem mbawa ma ondo Avui Wasilaka mbeek or jelyakwa ambu lir. Hako ma ol lihinjik hafakaha Avui Wasilaka lirin or jelyakwak hishiwa ondo avak or jelyakwa lira. ♦ *Gutpela Sindaun 3:34*

⁷ Uwosik jir jihinjik orhi siyok ji sihi os or mbawa hom ji uka. Unak Laulaka os jirin or oweiweiheye nahi, wahau, karem ji mbaha ji mblarnashinak or tulu ika. ⁸ Jir avak Avui Wasilakahi kumbamuk ji sika. Unak or jir nga or sika. Jir kavakavan unda ma jirin ji misi, sunguwavu jihin os tavan ji yokonda hom ji yokoshinak jivik si naka. Jir wavu frijip frijip hishinda ma jirin ji misi, wavu os

erem ji hishinda wavu oson ji laha ermbeka. ⁹ Uhu os ji hayimbayihi rupkapshinda jihi oson ji halaka. Hako mbele mbele kavakava ol ji undan ji heyeye ji tlaholoka. ¹⁰ Os jihinjik ji hafakaha ji mba, ♦ An mbeek anhinjik jivik a nandahi ambu nir, ♦ karem ji mba nahi, Avui Wasilaka avak jirin jelyakwa ri.

Nir avak Avui Wasilakahi farniyik ni sihi hulaima nokopman ni kotim uwa hala

¹¹⁻¹² Jisasin hishindiya ma jirin, jir avak Avui Wasilaka ma mbele mbele ol li undan or heyembawa hom jihi ambek erem ji uwa hala. Mberem ushiwak? Avui Wasilaka orto nom hulaima nokopma mbele mbele ol li undan or heyembakwa ria. Kumak orto nom ma lar or heyeye mba, ♦ Mir ermba ermbak linda oson lakwa mir. ♦ Uhu ma anandin or heyeye or mba, ♦ Mir yanga kava indingok ikwa mir. ♦ Karem mbakwa ri. Hako jir mberem ji hishindu? Orhi farniyik ji sikwak jimu hishindu? Uhu or heyembanda hom ma anandin jimu heyembandu? Os erem ji u nahi, lo orhi os or mbari oson os jimu mblarna ermbenduwa. Uhu jir mbeek lo orhi siyok siwa ambu jir, wahau. Men orhi farniyik ji sikwak jimu mbanduwa. Hako os erem ji unda oso mbeek kas tolowa ambu sir. Karem uwosik oso nombon er ji halaka.

Mbele mbele ol ni ukwak ni hishiwa ondo Avui Wasilakahi tavarenjek ni haka

¹³ Ji misi, jir lal karem mbanda jir, ♦ Avak kuyanga lasik a ihi asama namtar ya newen orok a lakwa nir. Uhu avak ya musha mendek a lakwa nir. ♦ ¹⁴ Hako jir mbeek mbele las os ushok talakwan heyenda ambu jir, wahau. Jir mberem nanda ma jir? Jir men misambik fehe ma jir.

4:8: Ais 1:16; Sek 1:3; Mal 3:7
2:1; 14:4 4:13: Lk 12:18-20

4:10: Jop 5:11; 1 Pi 5:6

4:11-12: Ro

Uwosik mbeek nambek liyakwa ambu jir. Misambi torok ji liyawa wolo hikrishahom nanda jir. Kandakar nom si rasawak ni heyewak lewas mendek nanda sir. ¹⁵ Hako karem ji mbaka, ♦Wasilaka wavu orhi sir, os misambi torok ni lihi lerawun ni lakmbaha nor mbahanda nahi, nimu likuwa. Uhu mbele las ni ukmbaha ni hishiwan nimu ukuwa. ♦Karem ji mbaka. ¹⁶ Hako jir mbeek erem mbanda ambu jir, wahau. Jir men hi jihin ji hauowehe mbele mbele os ji ukwak ji hishiwa oso nom mbanda jir. Os erem ji uwa oso mbeek jivik nawa ambu sir, wahau.

¹⁷ Armek ji hishika. Mbele mbele jivi os Avui Wasilaka ji ukmbaha nor mbari angop ji misiri sir. Hako os ji ukmbaha nor mbahandan ji u nahi ambu, os jimumashi orhin mblarnanduwa.

5

Ma ol mbele mbele mushak nawa ondo li auheyeka

¹ Ma jir mbele mbele musha ngashi jirin, ter mashi kason yawur ji misika. Avak ji tlaha ji holoka. Mberem ushiwak? Nomorawu wasilaka avak jihik nakwa sir. ² Mbele mbele akwa jihi ol ji ewenda ondo angop kuvayiwa lir. Uhu kowe jihi amber angop kosola korowa lir. ³ Uhu ya jihi ol armek ji ewehenda ondo angop kavak nawa lir. Uhunda hom jir avak mbele mbele jihi ondo kavak li nanda hom kavak nakwa jir. Uhu maome jihi avak hi hom ukwa sir. Mberem ushiwak? Jir men ya mbele mbele ondo nom haumbli haumblikwak hishinda jir. Hako kumak Avui Wasilaka hulaima nokopman or heyembakwa wolo mbele mbele jihi ondo mbeek jirin jelyakwa ambu lir, wahau. ⁴ Armek ji misi. Ma ol jirnjik lerawun landa ma ondo ya os lirin ji hakmbaha ji mbahanda ya oso

mbeek erem ji handa ambu lir, wahau. Ji mbafirimbaha ya kandakar nom ji hashindak ma ondo olmu tlanduwa. Avui Wasilaka or kwambu ngashi oto os li tlawan angop or heyewa sir. ⁵Jir jihinjik akwa jivin ji aha wasilaka mendek jimu nanduwa. Os ma bulmakaun li eweshiwak minjan li koro aha wasilakak li nawak li mba, **◆**Am ni jikwa wolok osmu nanduwa. **◆**Uhunda hom Avui Wasilaka mbele mbele hulaima nokopma ol li uwan or heyembakwa wolo osmu pasir nanduwa. ⁶Mberem ushiwak? Jir ma jivi ondon ji kotim uhu ji mandingormeshirik hari lir. Hako lir mbeek mbele kava las jirin uri ambu lir.

Sunguwavun ni mbornaha Wasilakan ni nikishinak or taka

⁷Jiasin hishindiyananda ma jirin, ji misi, sunguwavu jihin ji mbornaha Wasilaka nihin ji nikishinak indiyok or taka. Angop ji heyenda sir, ma or nowek lerawun landa man. Akwa sijin or fakashihi nor halashiwak ma nga ta nga lerawu frihin fri lawa hom ormu nikishinduwa. Uhu am akwan landa wolok si nawak ormu ihi lawa. ⁸Uhunda hom jir erem ji naka. Sunguwavu jihin ji mbornaha ji nikishika, Wasilaka or takwa wolo am pasir naw.

⁹Jiasin hishindiyananda ma jirin, jiji ambek ji anambli anamblarnawa hala. Mberem ushiwak? Kumak avak mbele mbele ol ji unda ondo Avui Wasilakahi misokomek ji sawenak or heyembakwa jir. Os erem nakwa wolo am pasir naw. ¹⁰Jiasin hishindiyananda ma jirin, profet ol mas Avui Wasilakahi mashin sawendari ondon ji hishika. Ma misambik fehenda lirin kava mendek uri lir. Hako lir sunguwavu lihin li mbornaha nomorawu oson kishari lira. Uhunda hom jir erem lir hom ji naka. ¹¹Mbele mbele ol Jopik talahandarin angop ji misiri lir. Or sunguwavu orhin or mbornaha nomorawu os orhik talari oson kishari ria,

mbeek halari ambu ri. Kareem or uri osik Avui Wasilaka mbele mbele jivin orin ormu hara. Ome sira. Angop ni heyenda sira, Avui Wasilaka nirnjik or holoho wapjivi orhin nirin handa ri.

Mashi ome nom ji mbaka

¹² Jiasin hishindiyaanda ma jirin, mashi kas a mbawa kason yawur ji misika. Mainome nom ji mbaka. Os ji mba, ♦Mashi kas a mbawa kaso ome sira, ♦karem ji mba nahi, wa halanak erem si naka. Avak mashi las neloko avoko jihi ol hahanda ondohi hik ji ushambawa hala. Mberem ushiwak? Os erem ji mbawa mashi orok Avui Wasilaka kumak avak jirin heyembakwa ri.

Ma or misokome Avui Wasilakahik jivik nawa ma oto orin or sawewa wolo kwambu nga nawa ri

¹³ Os jir lar nomorawu nga or na nahi, wa Avui Wasilakan or saweka. Uhu os jir lar sunguwavu orhi nga or rupshi nahi, wa hukwan or koroho hi Avui Wasilakahin or hauoweka. ¹⁴ Uhu os jir lar or kavamisi nahi, wasmanin or ushanak li raka. Li raha hi Wasilakahik maome orhin wel ukuk li ngoroho li taka. Uhu Avui Wasilakan li sawenak avak or unak jivik or naka. ¹⁵ Os Avui Wasilakan li hishihi li mba, ♦Ma orton avak or unak jivik nakwa ri. ♦Karem li hishi nahi, os li hishiwa hom or unak jivik nakwa ri. Uhu os kavakavan or unda nahi, avak kavakava orhi oson or laha ermbekwa sir. ¹⁶ Erem nawa osik jihi ambek mbele mbele kavakava os ji unda ondon kormbak ji saweka. Uhu Avui Wasilakan ji sawenak os ji kavamisiwa oson or unak mendek si nanak jivik ji naka. Ma or Avui Wasilakahi misokomek ma worna mak nawa ma oto orin or sawewa mashi oso kwambu nga naha ma anandin jelyakwa sira. ¹⁷ Profet Elaija katon ji hishika. Or ma misambik fehe

5:11: Kis 34:6; Jop 1:21-22; 2:10; Sng 103:8

5:12: Mt 5:34-37

5:14:

Mk 6:13

5:15: Mk 16:18

nir hom nari ria. Hako Avui Wasilakan or sawerik man or halarik takari ambu sir. Asama nalmingrip si naha niyaka tostava tavayok namtas ma rakari ambu sir.

¹⁸ Uhundarik indik Avui Wasilakan or sawerik man or halashirik misambik rakari sir. Urik nowe lihi indik akwa nga nari lir.

Ma or Avui Wasilakan hala iwa orton indiyok ji laharaka

¹⁹ Jisasin hishindiyananda ma jirin, ji misi. Os jir lar nombo Avui Wasilakahin or halaha nombo anandin or tiya inak ma lar nor ihi nor tolo wornashinak indiyok Avui Wasilakahi nombok or ta nahi, ma oto jivi menden or uwa ri. ²⁰ Jir armek mashi kason ji misika. Ma or ihi nombo jivin hala inda ma orton or saweshinak nombo kava oson or halaha indiyok Avui Wasilakahik or tawa oso jivik nawa sira. Os erem or uwa oso si unak ma oto mbeek yanga kavak ikwa ambu ri, wahau. Avui Wasilaka kavakava os or undarin avak or laha ermbekwa ri. Unda kasira. Ambehoma.

Mashi Avui Wasilakahi

The New Testament in the Mende Language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Mende long Niugini

Copyright © 2005 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Mende

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jun 2019 from source files dated 13 Jun 2019

fb64f048-1609-51b3-bdee-648d1b3723fe